

MATERSKÁ ŠKOLA DOLNÁ TIŽINA

Školský vzdelávací program
pre predprimárne vzdelávanie

Školský vzdelávací program pre materskú školu

Názov programu: „Materská škola pre zvedavé deti.“

Počet tried	3
Riaditeľ školy	Mgr. Milada Dávidiková
Kontakt MŠ	tel.: 0910 364 455 e-mail: mravcekovia217@gmail.com
Zriaďovateľ	Obec Dolná Tižina 333
IČO	00 321 249
Adresa zriaďovateľa	Dolná Tižina 333
Kontakt zriaďovateľa	tel.0911 904 466
Štatutárny zástupca MŠ	starosta obce
Predložený zriaďovateľovi:	30.08.2024
Prerokovaný na pedagogickej rade:	22.08.2024
Prerokovaný na rade školy:	16.10.2024
Vydaný dňa:	02.09.2024

OBSAH

1 NÁZOV ŠKOLSKÉHO VZDELÁVACIEHO PROGRAMU	4
2 VYMEDZENIE CIEĽOV A POSLANIA VÝCHOVY A VZDELÁVANIA A ZAMERANIE MATERSKEJ ŠKOLY	6
3 STUPEŇ VZDELANIA.....	8
4 DĹŽKA DOCHÁDZKYA FORMY VÝCHOVY A VZDELÁVANIA	9
4.1. Dištančná forma výchovy a vzdelávania.....	9
4.2. Povinné predprimárne vzdelávanie	9
4.3. Dieťa pokračujúce v plnení povinného predprimárneho vzdelávania.....	11
4.4. Individuálne vzdelávanie dieťaťa, pre ktoré je predprimárne vzdelávanie povinné	12
4.5. Osobitosti výchovy a vzdelávania detí so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami v súlade s princípmi inkluzívneho vzdelávania	13
4.6 Osobitosti výchovy a vzdelávania cudzincov	15
5 UČEBNÉ OSNOVY	16
6 VYUČOVACÍ JAZYK	18
7 HODNOTENIE DETÍ.....	19
8 ZÁVER.....	20

1 NÁZOV ŠKOLSKÉHO VZDELÁVACIEHO PROGRAMU

Názov vzdelávacieho programu „Materská škola pre zvedavé deti“, obsahuje hlavnú myšlienku, ktorú sme si zvolili pre výchovno – vzdelávaciu činnosť na ďalšie roky. Prostredníctvom tejto myšlienky chceme objavovať a poznávať svet a prírodu cez citové väzby a prirodzenú detskú zvedavosť, umožňovať deťom, čo najviac sa nechať unášať krásou prírody a nie ich iba poučovať o problémoch civilizácie, neodovzdávať deťom hotové poznatky, ale podnecovať myslenie a vyvolávať nové spôsoby riešenia.

Zameranie materskej školy vychádza z hlavného cieľa predprimárneho vzdelávania, ktorým je dosiahnutie optimálnej kognitívnej, senzomotorickej a sociálno – citovej úrovne ako základu pre školské vzdelávanie v základnej škole a pre život v spoločnosti.

Keďže je MŠ umiestnená mimo dopravných komunikácií je ideálnym športovo – rekreačným miestom pre deti. Cieľom je, že si dieťa vytvára emocionálne bohatý vzťah k prírode, prebúda environmentálne cítenie, poznáva svet a prírodu cez citové väzby a prirodzenú detskú zvedavosť, získava a prehľbuje poznatky z pozorovania prírody. Poznávaním prírodného a kultúrneho prostredia nášho kraja s využitím zážitkového učenia chceme vytvárať povedomie o tradičnom slovenskom kultúrnom prostredí.

Naša obec je bohatá aj z kultúrno – historického hľadiska, a tak je naša profilácia obohatená aj o zameranie na regionálnu a tradičnú ľudovú kultúru. Jej cieľom je, že dieťa si utvára a rozvíja národné povedomie prostredníctvom ľudovej slovesnosti, pozná a porozumie niektoré kultúrne udalosti, tradície a hodnoty vo svojom okolí, a to preukazovaním rešpektu, úcty, stupňujúceho sa záujmu a prirodzeného participovania na nich. Výchova a vzdelávanie je obohatená o regionálne prvky -oboznamovanie sa s ľudovou architektúrou, krojmi, ľudovými tradíciami, zvykmi, hľadanie múdrosti v ľudových piesňach, porekadlách a tiež zúčastňovanie sa na spoločenských ľudových programoch. Materská škola obohacuje dianie v obci a spolupracuje s rodičmi, so zložkami, inštitúciami. Poslaním je spájať, spolupracovať, odovzdávať posolstvo „od tradičného k modernému.“

Názov vzdelávacieho programu Materská škola pre zvedavé deti vychádza zo zamerania materskej školy, pričom jednotlivé triedy sú zamerané na environmentálne-pohybové-regionálne aktivity, ktoré prelínaním vytvárajú súlad pre zdravý rast dieťaťa v materskej škole.

- environmentálna – zameriava sa na také spôsoby práce s deťmi, kde spoznávajú, bádajú, objavujú
- pohybová – zameriava sa na podporu pohybového rozvoja detí

- regionálna – zameriava sa na spoznávanie ľudovej kultúry v regióne

V triedach sú vytvorené kútiky, ktoré si deti počas roka dopĺňajú o / environmentálne , športové, regionálne / prvky. Dôležité je pripraviť dieťa pre vstup do ZŠ nielen po kognitívnej stránke, ale formovaním vytvárať osobnosť, ktorá bude napredovať a bude vedieť reagovať na podnety v spoločnosti. Zvýšenú pozornosť venujeme deťom, ktoré majú vyjadrenie o pokračovaní predprimárneho vzdelávania. Spolupracujeme s CPPP v Žiline, i odborníkmi. Pozitívne skúsenosti z minulosti nás vedú k snahe pokračovať v integrácii detí po dôkladnom zvážení našich možností a ich obmedzení.

2 VYMEDZENIE CIEĽOV A POSLANIA VÝCHOVY A VZDELÁVANIA A ZAMERANIE MATERSKEJ ŠKOLY

Východiskom vlastných cieľov výchovy a vzdelávania sú všeobecné ciele ustanovené v Štátnom vzdelávacom programe pre predprimárne vzdelávanie v materských školách, ciele výchovy a vzdelávania ustanovené v školskom zákone a vlastné zameranie školy. Poslanie výchovy a vzdelávania korešponduje so všeobecným poslaním materskej školy ako inštitúcie. Materská škola pripravuje dieťa na vstup do základnej školy a kooperáciu s bežným životom v spoločnosti, ktorá od nich vyžaduje aby zodpovedne a s ohľadom na seba aj iných riešili problémy a úlohy. U detí formujeme tvorivý životný štýl, sociálne cítenie a tradičné hodnotové orientácie. Umožňujeme deťom získať vedomosti a zručnosti vo všetkých oblastiach pričom dávame šancu každému dieťaťu, aby sa rozvíjalo podľa svojich schopností a možností a aby mu bolo umožnené zažiť úspech. Kladieme dôraz na rozvoj možností a vlastného potenciálu detí, kde je hlavným prostriedkom hra. Podporujeme u detí vzájomnú úctu, rešpekt, orientáciu na vnútornú aktivitu dieťaťa, tvorivosť a na podporu učenia cez vlastné zážitky a skúsenosti. Hlavnou snahou je vytvoriť pre deti prostredie, kde cítia dôveru, bezpečie a priateľskú atmosféru, kde nájdu dostatok podnetov skúmať svet okolo, a kde sa budú učiť riešiť problémy s ohľadom na potreby svoje aj ostatných. Iba dieťa, ktoré sa bude cítiť spokojné a v bezpečí sa môže zdravo rozvíjať a efektívne učiť. Pedagóg je pre dieťa partnerom, pomocníkom a sprievodcom na jeho ceste k poznávaniu, rešpektuje jedinečnosť každého dieťaťa. Cieľom pedagogického procesu je dosiahnuť čo najvyšší stupeň samostatnosti detí podľa jeho aktuálnych možností, získanie kompetencií, ktoré budú schopné uplatňovať aj v ďalšom živote a vzdelávaní.

Naším cieľom výchovy a vzdelávania je:

- rozvíjať a podporovať zdravé sebavedomie a sebaistotu detí, rozvíjať a podporovať jedinečnosť detí
- prihliadať na rôzne sociokultúrne a socioekonomické zázemie dieťaťa
- posilňovať úctu k rodičom, ku kultúrnym a národným hodnotám a tradíciám obce, regiónu, štátu, k materinskému jazyku a k svojej vlastnej kultúre
- pestovať vzťah k prírode, okoliu, vážiť si ju a chrániť ju prostredníctvom environmentálneho krúžku, v aktivitách, ale aj prostredníctvom výletov, exkurzií, turistických vychádzok, výcvikov
- získať a posilňovať úctu k ľudským právam a k základným slobodám

- pripraviť sa na život v slobodnej spoločnosti v duchu porozumenia, znášanlivosti, tolerancie, rovnosti pohlaví a priateľstva medzi národmi, národnostnými a etnickými skupinami a cirkvami a náboženskými spoločenstvami
- utvárať a rozvíjať národné povedomie detí prostredníctvom ľudovej slovesnosti
- uľahčovať dieťaťu plynulú adaptáciu pobytom na školské prostredie
- naučiť sa rozvíjať a kultivovať svoju osobnosť, pripraviť sa na celoživotné vzdelávanie
- spolupracovať s logopédom pri zistení porúch reči v komunikácii
- využívať stimulačné programy na rozvoj slovnej zásoby a komunikatívnych schopností detí,
- naučiť sa kooperovať v skupine, kolektíve a preberať na seba primeranú zodpovednosť
- naučiť sa chrániť svoje zdravie, vrátane zdravej výživy a chrániť životné prostredie
- zabezpečovať dostupnosť poradenských služieb pre všetky deti /psychológ, logopéd/
- pripraviť deti na vstup do ZŠ zo všetkých stránok – zámerne celostne rozvíjať osobnosť detí, aby sa ľahko adaptovalo na primárne vzdelávanie
- pravidelne kontrolovať a hodnotiť prácu detí s pracovnými listami
- zvýšenú pozornosť venovať rozvíjaniu grafomotorických zručností detí
- podnecovať počítačovú gramotnosť so zámerom rozvoja poznania, pozornosti, pamäti, postrehu, reakcie a priestorovej predstavivosti
- prostredníctvom krúžkovej činnosti podporovať tvorivosť, seberealizáciu a prezentáciu talentovaných detí

3 STUPEŇ VZDELANIA

Predprimárne vzdelanie získa dieťa absolvovaním posledného roka vzdelávacieho programu odboru vzdelávania v materskej škole.

Tento doklad vydá riaditeľ materskej školy len dieťaťu, ktoré absolvovalo posledný rok vzdelávania programu odboru vzdelávania v materskej škole.

4 Dĺžka DOCHÁDZKYA FORMY VÝCHOVY A VZDELÁVANIA

Materská škola poskytuje celodennú výchovu a vzdelávanie vo všetkých svojich triedach. V prípade záujmu rodičov môžu byť do týchto tried zaradené deti aj s poldennou dochádzkou. Dĺžka dochádzky do materskej školy je spravidla tri roky, v niektorých prípadoch aj štyri roky.

4.1. Dištančná forma výchovy a vzdelávania

a) v celom rozsahu vzdelávania zabezpečeného materskou školou pre deti, ak sa vyhlási výnimočný stav, núdzový stav alebo mimoriadna situácia,

b) v rozsahu podľa rozhodnutia riaditeľa školy, ministra školstva alebo inej oprávnenej osoby v čase mimoriadnej situácie, núdzového stavu alebo výnimočného stavu pre všetky deti,

c) v rozsahu podľa rozhodnutia riaditeľa materskej školy pre deti, pre ktoré je predprimárne vzdelávanie povinné, ak kvôli zdravotnému stavu alebo z iných závažných dôvodov (napr. rodinné dôvody, ohrozovanie bezpečnosti a zdravia iných detí, ktoré sú účastníkmi výchovy a vzdelávania), nemôžu plniť povinné predprimárne vzdelávanie formou pravidelného denného dochádzania, najdlhšie počas troch po sebe idúcich mesiacov,

d) v rozsahu nevyhnutne potrebnom, najviac však jeden mesiac, z dôvodov podľa § 150a ods. 2 školského zákona.

4.2. Povinné predprimárne vzdelávanie

Plniť povinné predprimárne vzdelávanie musí každé dieťa, ktoré do 31. augusta (vrátane):

- **dovrší päť rokov veku**, t. j. dieťa podľa § 28a ods. 1 školského zákona,
- **dovrší päť rokov veku a povinné predprimárne vzdelávanie plní formou individuálneho vzdelávania**, t. j. dieťa podľa § 28b ods. 2 školského zákona,
- **dovrší šesť rokov veku, ale nedosiahlo školskú spôsobilosť**, t. j. dieťa podľa § 28a ods. 3 školského zákona – toto dieťa **bude pokračovať v plnení povinného predprimárneho vzdelávania ešte jeden školský rok**,
- **dovrší päť rokov veku, ale zo zdravotných dôvodov je oslobodené od povinnosti dochádzať do materskej školy, lebo mu jeho zdravotný stav neumožňuje vzdelávať sa**, t. j. dieťa podľa § 28a ods. 5 školského zákona.

Povinné predprimárne vzdelávanie v materskej škole **trvá jeden školský rok** okrem prípadu uvedeného v § 28a ods. 3 školského zákona.

Povinné predprimárne vzdelávanie plní dieťa formou pravidelného denného dochádzania v pracovných dňoch **v rozsahu najmenej štyri hodiny denne**, okrem času školských prázdnin. Dieťa so zdravotným znevýhodnením môže plniť povinné predprimárne vzdelávanie **v rozsahu menej ako štyri hodiny denne** za podmienok ustanovených školským zákonom.

Deti, pre ktoré je predprimárne vzdelávanie povinné, sa na predprimárne vzdelávanie prijímajú prednostne. Ide o všeobecnú povinnosť ustanovenú školským zákonom.

Povinné predprimárne vzdelávanie plní dieťa v materskej škole v obci, v ktorej má trvalý pobyt, teda v spádovej materskej škole, ak zákonný zástupca pre dieťa nevyberie inú materskú školu, do ktorej ho riaditeľ tejto materskej školy prijme alebo prijme prestupom, ak je dostatok kapacít.

Riaditeľ spádovej materskej školy **na povinné predprimárne vzdelávanie zo zákona prednostne prijíma deti s trvalým pobytom v danej obci**, v ktorej má konkrétna materská škola sídlo **a deti umiestnené v zariadení na základe rozhodnutia súdu.**

Riaditeľ materskej školy **je povinný prednostne prijať na predprimárne vzdelávanie deti, pre ktoré bude predprimárne vzdelávanie povinné, s trvalým pobytom v obci a deti umiestnené v zariadení na základe rozhodnutia súdu, má zároveň všeobecnú povinnosť prednostne prijať aj ďalšie deti, pre ktoré bude predprimárne vzdelávanie povinné,** ktoré majú trvalý pobyt v obci, v ktorej nie je zriadená žiadna materská škola.

Ak sa dieťa počas plnenia povinného predprimárneho vzdelávania presťahuje a má novú adresu trvalého pobytu, materská škola, do ktorej „patrí“ podľa trvalého bydliska, sa stáva jeho novou spádovou materskou školou, v ktorej dieťa plní povinné predprimárne vzdelávanie. Do tejto materskej školy sa dieťa **prijíma prestupom.** Riaditeľ tejto vybranej materskej školy rozhoduje o jeho prijatí prestupom s ohľadom na aktuálne kapacitné možnosti danej materskej školy.

Výchova a vzdelávanie sa v materskej škole uskutočňuje prostredníctvom nasledujúcich **foriem denných činností:**

Hry a činnosti podľa výberu detí

Zdravotné cvičenia

Vzdelávacia aktivita

Pobyt vonku

Činnosti zabezpečujúce životosprávu (osobná hygiena, stravovanie, odpočinok)

4.3. Dieťa pokračujúce v plnení povinného predprimárneho vzdelávania

Ak dieťa **po dovŕšení šiesteho roku veku nedosiahne školskú spôsobilosť**, riaditeľ materskej školy podľa § 5 ods. 14 písm. g) zákona č. 569/2003 Z. z. **rozhodne o pokračovaní plnenia povinného predprimárneho vzdelávania.**

Podkladom na rozhodnutie riaditeľa materskej školy vo veci pokračovania plnenia povinného predprimárneho vzdelávania je podľa § 28a ods. 3 školského zákona **vždy predloženie:**

- písomného súhlasu príslušného zariadenia poradenstva a prevencie,
- písomného súhlasu všeobecného lekára pre deti a dorast a
- informovaného súhlasu zákonného zástupcu.

Po predložení uvedených súhlasov následne riaditeľ materskej školy podľa § 5 ods. 14 písm. g) zákona č. 596/2003 Z. z. vydá **rozhodnutie o pokračovaní povinného predprimárneho vzdelávania.**

Ak pôjde o dieťa, ktoré v príslušnom školskom roku plní povinné predprimárne vzdelávanie v jednej materskej škole, a jeho **zákonný zástupca** sa rozhodne, že ešte v priebehu školského roka (napr. v apríli alebo v máji) požiada o jeho prijatie prestupom do inej materskej školy, a v materskej škole, do ktorej bude prijaté prestupom má dieťa zároveň od nasledujúceho školského roka aj **pokračovať v plnení povinného predprimárneho vzdelávania, takéto dieťa**, musí byť **najskôr v priebehu príslušného školského roka** do „novej“ materskej školy **prijaté na základe žiadosti o prijatie prestupom.** Zákonný zástupca už riaditeľovi „novej“ materskej školy preloží aj:

- písomného súhlasu príslušného zariadenia poradenstva a prevencie,
- písomného súhlasu všeobecného lekára pre deti a dorast a
- informovaného súhlasu zákonného zástupcu.

aby riaditeľ, príslušnej materskej školy vedel, že do materskej školy prijíma na zostávajúcu časť školského roka dieťa, ktoré by malo od nasledujúceho školského roka pokračovať aj v plnení povinného predprimárneho vzdelávania.

V tomto prípade riaditeľ „novej“ materskej školy, **vydá v priebehu príslušného školského roka dve rozhodnutia:**

- rozhodnutie o prijatí dieťaťa prestupom,
 - rozhodnutie o pokračovaní povinného predprimárneho vzdelávania podľa zákona č. 596/2003 Z. z. od nasledujúceho školského roka
- a uvedenú skutočnosť zaznamenáva aj v osobnom spise dieťaťa.**

4.4. Individuálne vzdelávanie dieťaťa, pre ktoré je predprimárne vzdelávanie povinné

Školský zákon umožňuje, že povinné predprimárne vzdelávanie môžu **deti plniť nielen „inštitucionálnou“ formou**, teda formou pravidelného denného dochádzania do materskej školy v pracovných dňoch **v rozsahu najmenej štyri hodiny denne, ale aj inou, individuálnou formou**. Dieťa je pri plnení povinného predprimárneho vzdelávania formou individuálneho vzdelávania **neprestáva byť dieťaťom kmeňovej materskej školy**.

Ak pôjde o dieťa podľa § 28b ods. 2 písm. b) školského zákona, ktorého:

- zdravotný stav neumožňuje plniť povinné predprimárne vzdelávanie v kmeňovej materskej škole,
- zákonný zástupca o to požiada materskú školu.

Každé dieťa, ktorého zákonný zástupca **písomne požiada o povolenie individuálneho vzdelávania dieťaťa, musí:**

- byť najskôr prijaté do kmeňovej materskej školy alebo,
- už byť dieťaťom kmeňovej materskej školy.

Ak pôjde o dieťa, ktorého zdravotný stav mu neumožňuje plniť povinné predprimárne vzdelávanie v kmeňovej materskej škole, a jeho zákonný zástupca požiada kmeňovú materskú školu, do ktorej je už dieťa prijaté, o povolenie individuálneho vzdelávania, prílohou k žiadosti je písomný súhlas všeobecného lekára pre deti a dorast alebo odporúčanie zariadenia poradenstva a prevencie (keďže školský zákon používa slovo „alebo“, postačuje jeden z uvedených dokladov.

Predprimárne vzdelávanie dieťaťa, bude zabezpečovať kmeňová materská škola v rozsahu najmenej dve hodiny týždenne. Učitelia, určení riaditeľom školy, túto činnosť budú vykonávať buď v rámci svojho základného úväzku, alebo v rámci práce nadčas.

Čas **presunu** učiteľa určeného riaditeľom materskej školy na zabezpečovanie individuálneho vzdelávania dieťaťa sa počíta do **týždenného pracovného času**. Zamestnanec aj zamestnávateľ musí **dodržiavať právne predpisy súvisiace s bezpečnosťou a ochranou zdravia pri práci**. Učiteľ, ktorý bude zabezpečovať individuálne vzdelávanie predloží riaditeľovi kmeňovej školy **písomnú správu o individuálnom vzdelávaní**.

Individuálne vzdelávanie môže zabezpečovať zákonný zástupca dieťaťa len prostredníctvom osoby, ktorá má ukončené najmenej úplne stredné všeobecné vzdelanie alebo úplne stredné odborné vzdelanie, môže to byť aj sám zákonný zástupca.

Ak je to potrebné, **na posúdení môže byť prítomná aj osoba zabezpečujúca individuálne vzdelávanie daného dieťaťa, príp. odborní zamestnanci príslušného zariadenia poradenstva a prevencie.**

Ak by sa počas plnenia povinného predprimárneho vzdelávania formou individuálneho vzdelávania menila osoba, ktorá ho uskutočňuje, je nevyhnutné aby o tom zákonný zástupca bezodkladne informoval kmeňovú materskú školu.

Riaditeľ kmeňovej materskej školy rozhodne o zrušení rozhodnutia o povolení individuálneho vzdelávania do 30 dní od začatia konania a zároveň zaradí dieťa do príslušnej triedy kmeňovej materskej školy.

4.5. Osobitosti výchovy a vzdelávania detí so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami v súlade s princípmi inkluzívneho vzdelávania

Každá materská škola vy v súčasnosti mala byť schopná poskytovať podmienky pre inkluzívne vzdelávanie. Takéto vzdelávanie naplňa **ideu rovnosti šancí pre všetkých**, rovnosti prístupu ku vzdelávaniu a v konečnom dôsledku k zabezpečeniu sociálnej inklúzie.

V podmienkach predprimárneho vzdelávania v materských školách sa idea inklúzie dotýka najmä prístupu k deťom so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami s cieľom prijať čo najväčší počet týchto detí do bežných škôl. Deti so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami sú deti so zdravotným znevýhodnením, deti zo sociálne znevýhodneného prostredia, ale aj deti s nadaním.

Aby prostredie materskej školy bolo schopné poskytnúť inkluzívne vzdelávanie, je potrebné zohľadniť princípy inklúzie aj pri tvorbe školského vzdelávacieho programu:

1. Vzdelávanie pre všetkých.
2. Univerzálne a rovnaké vzdelávacie ciele (na výstupe vzdelávania).
3. Diverzita adaptability na úrovni presnej identifikácie a diferencovanosti vstupných podmienok a pokroku vo vzdelávaní
4. Adaptácia procesu a postupu podmienok lokálnej komunity a jej potrieb.
5. Presah školských aktivít na lokálne aktivity a ich integrácia do činnosti školy.
6. Intenzívny profesijný vývin podieľajúcich sa pedagogických zamestnancov.

Uvedené princípy sa konkretizujú tak, aby boli zabezpečené nasledovné kritéria inkluzívneho vzdelávania:

- **Spravodlivosť a rovnosť v poskytovaní výchovy a vzdelávania** (všetky deti majú rovnaký nárok na tie isté podporné služby a rovnaký prístup)

- **Koordinované ciele a spolupráca** (intenzívna spolupráca s rodičmi, s odborníkmi, koordinovaný tím, kde je poverená konkrétna osoba zodpovedná za poskytovanie komplexných služieb pre deti a dorast so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami)

Materská škola vytvára podmienky na to, aby všetci pedagogickí zamestnanci materských škôl boli schopní orientačne identifikovať špeciálne výchovno- vzdelávacie potreby a zároveň, aby materská škola bola v úzkom kontakte s odborníkmi, ktorí majú identifikáciu špeciálnych výchovno-vzdelávacích potrieb v kompetenciách.

Materská škola dbá o to, aby v rámci svojich priestorov zabezpečila univerzálny dizajn, a aby deťom so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami a deťom cudzincov boli poskytované a dostupné špecificky prispôsobené zariadenia a materiál. Materská škola zároveň dbá aj o odbúranie všetkých bariér, ktoré by mohli narúšať proces inklúzie nielen detí so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami. Prostredie je zabezpečené tak, aby v čo najväčšej miere spájalo všetky deti.

Uvedené princípy a kritéria inkluzívneho vzdelávania sa konkretizujú v školských vzdelávacích programoch a v individuálnych vzdelávacích programoch v závislosti od konkrétnej a aktuálnej situácie jednotlivých materských škôl, čo je spojené s pravidelnou modifikáciou a adaptáciou týchto programov podľa reálnych potrieb.

V špeciálnych triedach pre deti so zdravotným znevýhodnením a v materských školách pre deti so zdravotným znevýhodnením (špeciálnych školách) sa deti vzdelávajú podľa vzdelávacích programov pre deti:

- s mentálnym postihnutím,
- so sluchovým postihnutím,
- so zrakovým postihnutím,
- s telesným postihnutím,
- s narušenou komunikačnou schopnosťou,
- s autizmom alebo ďalšími pervazívnymi vývinovými poruchami,
- choré a zdravotne oslabené,
- hluchoslepé
- s viacnásobným postihnutím.

Dieťa so zdravotným znevýhodnením sa vzdeláva podľa školského vzdelávacieho programu školy. Ak jeho špeciálne výchovno-vzdelávacie potreby neumožňujú, aby sa vzdelávalo podľa školského vzdelávacieho programu, dieťa sa vzdeláva podľa individuálneho vzdelávacieho

programu vypracovaného v súlade s odporúčaniami zariadenia poradenstva a prevencie s informovaným súhlasom zákonného zástupcu dieťaťa.

4.6 Osobitosti výchovy a vzdelávania cudzincov

Predprimárne vzdelávanie detí cudzincov sa zameriava na rozvíjanie elementárnych základov:

1. komunikačných kompetencií,
2. matematických kompetencií a kompetencií v oblasti vedy a techniky,
3. digitálnych kompetencií,
4. kompetencií učiť sa, riešiť problémy, tvorivo a kriticky myslieť,
5. sociálnych a personálnych kompetencií,
6. občianskych kompetencií,
7. pracovných kompetencií.

Osobitosťou výchovno-vzdelávacej činnosti je aj osvojenie si základov slovenského jazyka ako L2, tak, aby deti mali dostatočné a veku primerané komunikačné schopnosti v slovenskom jazyku.

Výchova a vzdelávanie sa v materskej škole uskutočňuje prostredníctvom nasledujúcich foriem denných činností:

- hry a činnosti podľa výberu detí,
- zdravotné cvičenie,
- vzdelávacia aktivita,
- pobyt vonku,
- činnosti zabezpečujúce životosprávu (osobná hygiena, stravovanie, odpočinok)

5 UČEBNÉ OSNOVY

Učebnými osnovami školského vzdelávacieho programu sú vzdelávacie štandardy vzdelávacích oblastí Štátneho vzdelávacieho programu pre predprimárne vzdelávanie v materských školách. Je dostupný na webovom sídle Ministerstva školstva vedy, výskumu a športu SR:

http://www.minedu.sk/data/files/6317_svp_materske_skoly_2016-17780_27322_1-10a0_6jul2016.pdf

Obsah vzdelávania v materskej škole sa vymedzuje v nasledujúcich vzdelávacích oblastiach:

- Jazyk a komunikácia
- Matematika a práca s informáciami
- Človek a príroda
- Človek a spoločnosť
- Človek a svet práce
- Umenie a kultúra
- Zdravie a pohyb

Východiská plánovania výchovno-vzdelávacej činnosti

Význam plánovania v materskej škole spočíva v zámernom a cieľavedomom utváraní poznatkového systému dieťaťa a v zosúladiení rozvíjania všetkých stránok osobnosti dieťaťa. Plánovanie výchovno-vzdelávacej činnosti, jej forma a náležitosti sú každoročne odsúhlasené pedagogickou radou pred začiatkom aktuálneho školského roka. Pri plánovaní pedagogickí zamestnanci rešpektujú „Všeobecné princípy plánovania výchovno-vzdelávacej činnosti“, ktoré sú uvedené v Školskom vzdelávacom programe (ďalej ŠkVP):

- Učiteľky na triede spoločne tvoria pre ľubovoľne voliteľný časový úsek, pričom zohľadňujú:
 - záujmy a potreby detí,
 - tradíciu a podmienky materskej školy,
 - zmysluplný situačný kontext v rámci určitého obdobia.
- Pri plánovaní výchovno-vzdelávacej činnosti pedagogickí zamestnanci zohľadňujú vyváženosť striedania jednotlivých vzdelávacích oblastí.
- Na úrovni plánovania obsahu vzdelávania je možné vzájomné prelínanie vzdelávacích oblastí, resp. ich integrácia.

- Výkonové štandardy je možné deliť, a to v prípade, ak sú širšie koncipované a na realizovanie v jednej cielenej vzdelávacej aktivite príliš obsažné, ale tiež spájať. Mnohé výkonové štandardy sa priebežne dosahujú v prirodzených každodenných socializačných situáciách v priebehu dlhšieho časového obdobia, a preto nie je potrebné k nim umelo plánovať a realizovať konkrétne ciele vzdelávacie aktivity.
- Plánovanie prebieha systematickým spôsobom o menej náročných požiadaviek na dieťa k náročnejším. V tomto prípade je možné v procese plánovania využiť adaptácie výkonových štandardov vytvorené pre jednotlivé vzdelávacie oblasti, ktorých členenie je odvodené od stanoveného výkonového štandardu a viažu sa na možné úrovne rozvoja detí. Je na vzájomnej dohode učiteliek v triede, ako budú s jednotlivými úrovňami pracovať.
- Pri plánovaní uplatňovať princíp aktivity dieťaťa, rešpektovať rozvojové možnosti a schopnosti detí.
- Uplatňovať základné princípy plánovania vzdelávacej činnosti: cieľavedomosť, systematickosť, primeranosť, názornosť a postupnosť.
- Plánovanie je spoločnou činnosťou učiteliek v triede.
- Plánovanie aktivít, projektového vyučovania, divadlá, spolupráca so ZŠ, knižnica, plavecký výcvik sú vopred premyslené a prevádzkoví pracovníci sú poučení o organizácii
- Za výber a uplatňovanie vhodných metód, stratégií foriem a prostriedkov vzdelávania je zodpovedná každá učiteľka samostatne.
- Plány sú individuálnou pomôckou každej učiteľky, nespádajú do obsahu kontrolnej činnosti. Sú k nahliadnutiu riaditeľke MŠ, nepodliehajú žiadnemu hodnoteniu.
- Plánovanie vzdelávacích oblastí v rámci popoludňajších cielených vzdelávacích aktivít je plne v kompetencii učiteliek.
- Počas prázdnin v školskom roku (jarne, zimné, jesenné) sa plánovanie výchovno-vzdelávacej činnosti v jednotlivých oblastiach úmerne skraca.
- V období letných prázdnin sa výchovno-vzdelávacia činnosť neplánuje, realizuje sa formou voľných hier detí.

6 VYUČOVACÍ JAZYK

Vyučovacím jazykom v materskej škole je štátny jazyk Slovenskej republiky- slovenský jazyk. Súčasťou výchovno-vzdelávacej činnosti je aj komunikácia v štátnom jazyku – slovenskom.

7 HODNOTENIE DETÍ

Cieľom hodnotenia detí je posúdenie aktuálnej úrovne rozvoja osobnosti dieťaťa v jednotlivých oblastiach, ktoré je využité pre ďalšie plánovanie výchovno-vzdelávacej činnosti za účelom ďalších pozitívnych rozvojových zmien dieťaťa. Hodnotenie detí v materskej škole prebieha formálne- pedagogické diagnostikovanie, ktoré zaznamenáva úroveň detských schopností, vedomostí, zručností, spôsobilosti dieťaťa pri zohľadnení jeho vývinových osobitostí a individuality. Každé dieťa má vlastné **portfólio**, ktoré je dokumentáciou o priebehu a úrovni získavania základných kompetencií.

Na diagnostikovanie detí v našich podmienkach využívame metódy:

- **Pozorovanie dieťaťa**, jeho charakteristických prejavov správania a konania, jeho spontánnu aktivitu, túžbu po poznávaní nového, záujmy, vzťahy s ostatnými, schopnosť spolupracovať,
- **Hra a jej kvalita** je základným a najdôležitejším meradlom rozsahu a úrovne získavaných kompetencií,
- **Detská kresba** je prostriedkom na posudzovanie či už vývinovej úrovne dieťaťa, alebo jeho vnútorného života. Má veľkú výpovednú hodnotu a je súčasťou portfólia každého dieťaťa.
- **Pracovné listy** sa prevažne využívajú v skupine predškolákov, ale aj u mladších detí. Sú dokumentáciou o tom ako dieťa zvláda sprostredkované vedomosti hlavne v kognitívnej oblasti. Pracovný list je predtlačený, v záhlaví má napísanú úlohu, ktorú má dieťa splniť.
- **Diagnostika dieťaťa**- je prehľadom o základných vedomostiach detí v oblasti grafomotoriky, vizuomotoriky, priestorovej orientácie, rozlišovania základných geometrických tvarov a farieb, spisovnej výslovnosti a čistoty reči.

V súvislosti s hodnotením detí budeme:

- vyhodnocovať dochádzku a dôvody neprítomnosti v MŠ
- vyhodnocovať adaptáciu detí na prostredie MŠ
- monitorovať socio-emocionálnu klímu triedy
- viesť deti k sebahodnoteniu
- hodnotiť pripravenosť detí na ZŠ (odborníci z poradenského zariadenia)

8 ZÁVER

Školský vzdelávací program je vydaný na dobu troch rokov.

ZDROJE:

Štátny vzdelávací program prepredprimárne vzdelávanie v materských školách, 2016.

Bratislava: Štátny pedagogický ústav. Dostupný na:

http://www.minedu.sk/data/files/6317_svp_materske_skoly_2016-17780_27322_1-10a0_6jul2016.pdf

Zákon č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov

Vyhláška Ministerstva školstva Slovenskej republiky č. 541/2021 Z. z. o materskej škole v znení vyhlášky Ministerstva školstva Slovenskej republiky č. 341/2023 Z. z.

Zákon č. 318/2019 Z. z. o pedagogických zamestnancoch a odborných zamestnancoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení nehorších predpisov.

Vyhláška MŠ SR č. 445/2009 Z. z. o kontinuálnom vzdelávaní, kreditoch a atestáciách pedagogických zamestnancov a odborných zamestnancov.

Zákon č. 596/2003 Z. z. o štátnej správe v školstve a školskej samospráve a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

Zákon NR SR č. 124/2006 Z.z. o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

Metodiky k jednotlivým vzdelávacím oblastiam ŠVP, dostupné na:

www.minedu.sk,

www.statpedu.sk

Metodika podporujúca inkluzívne vzdelávanie v školách, 2015. Dostupná na: http://www.statpedu.sk/sites/default/files/dokumenty-old/projekty/EEA_GRANTS/Publikacie/metodika-podporujuca-inkluzivne-vzdelavanie-na-skolach.pdf

Školský vzdelávací program pre predprimárne vzdelávanie Materskej školy na školský rok 2024/2025

**Prerokovaný na zasadnutí pedagogickej rady MŠ v Dolnej Tižine
dňa 22.08.2024**

Zodpovedná riaditeľka MŠ Dolná Tižina :

Mgr. Milada Dávidiková

**Prerokovaný na zasadnutí Rady školy pri MŠ v Dolnej Tižine
dňa 16.10.2024**

Predseda Rady školy: Mgr. Lucia Kubíková.....